Ч. 186 (13.425). Львів, середа 19. липня 1933. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.

Конто почт. щадн. 143.322.

Адреса для телеграм: „Діло", Львів.

Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.

Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „

ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

НА ЧИСТІ ВОДИ.

З приводу виключення ред. Дм. Паліїва з партії УНДО.

Львів, 17. липня 1933.

На засіданні Центрального Комітету Українського Національно-Демократичного Обєднання дня 15. липня виключили ред. Дм. Паліїва з партії за те, що він „виступаючи як член Центрального Комітету на сторінках преси — каже офіціяльний комунікат УНДО про виключення — проти партії та її проводу, ділав на шкоду партії і тим нарушував партійну дисципліну". В голосуванні над цією постановою взяло участь 28 членів ЦК, а з них аж 25 було за виключенням. Отже сама вимова цих цифр дуже знаменна. Вона тим знаменніша, що проти виключення був тільки один голос і то голос такого члена ЦК, який не є ні політичним прихильником ні однодумцем ред. Паліїва. Двох інших членів ЦК. стрималося від голосування. З того ясний висновок, що для ред. Паліїва не могло бути далі місця ні в ЦК. ні в партії УНДО.

Щож таке сталося, що ред. Дм. Паліїва, члена ЦК УНДО треба було аж виключити з партії? Саме на це питання хочемо дати коротку відповідь у цій статті.

Справа конфлікту між проводом партії і ред. Д. Паліївом не нова. Вона тягнеться вже кілька літ. Ще весною 1930 р. виступив він прилюдно у пресі проти постанови Центрального Комітету, щоби взяти участь у новорозписаних наслідком уневажнення виборів з 1928 р. виборах до польських законодатних установ та спрямувати всі голоси своїх виборців на листу ч. 18, яка репрезентувала зблоковані національні меншини в Польщі. Ред. Паліїв усупереч такій постанові Центрального Комітету і Парляментарної Репрезентації (а він був членом одного й другого тіла) виступив на сторінках „Нового Часу" за тим, щоби стягнути наші виборчі листи на Волині та віддати всі голоси на листу радикальної партії. Отже вже тоді ред. Паліїв стояв на становищі, що можна бути членом ЦК і членом Парл. Репрезентації і рівночасно можна не вважати для себе обовязуючими їхніх постанов. Одначе тоді партія не робила з такого поступовання ред. Паліїва ніяких висновків, рахуючи на те, що він згодом сам зрозуміє свій нетакт та більше таких виступів не повторить.

Але так не сталось. Ред. Паліїв уже після того почав організувати т. зв. опозицію в нутрі партії. Одначе всі його заходи скінчилися нічим, бо восені цього року прийшли події, які всякі „опозиційні" пляни перекреслили. Вони потрясли всім нашим життям. Весь провід партії опинився в тюрмі.

У часі відсутности партійного проводу появилися на сторінках „Діла" відомі статті п. І. Кедрина. Далі прийшов виступ нашої Парляментарної Репрезентації (промова пок. М. Галущинського в часі генеральної дискусії над буджетом). Обі ці справи порушили були громадянство. В усіх тих справах та їх оцінці не було між проводом УНДО і ред. Паліївом ніяких розходжень. І провід УНДО і ред. Паліїв по свому виході з тюрми осудили і статті п. Кедрина і виступ Парл. Репрезентації, а на Народньому Зїзді УНДО в днях 25 і 26 березня 1932 р. голова партії д-р Дм. Левицький у своїй промові теж осудив в імени ЦК названі факти. Одначе для ред. Паліїва цього було за мало. І тут ред. Паліїв знов попав у конфлікт з партійним проводом і величезною більшістю Центрального Комітету.

Та найвимовнішою для поступовання ред. Паліїва в партії була перед Народнім Зїздом і в часі Зїзду справа т. зв. автономістичної резолюції. Для узгіднення політичної тактики партії і для підготовки політичних резолюцій на Народній Зїзд вибрав Центральний Комітет ще в осені 1931 р. т. зв. політичну комісію, до якої ввійшли: ред. Мудрий, ред. Целевич, ред. Паліїв, пос. Луцький і дир. Кузьмович. Комісія працювала кілька місяців і узгіднила політичні резолюції на Зїзд, а в тім і т. зв. автономічну резолюцію. Щойно коли прийшло до укладання особистого складу Центр. Комітету ред. Паліїв відкликав свою згоду на автономічну резолюцію в редакції політичної комісії, оправдуючи цей свій крок мотивами чисто особистої натури, а саме тим, що він не має довіря до деяких членів, що мають увійти до Центрального Комітету. При тій нагоді не можна поминути й такого факту, що на одному засіданні Центрального Комітету ред. Паліїв боронив в імени політичної комісії пропоновані нею політичні резолюції, а між ними передовсім т. зв. автономічну.

На Народньому Зїзді виступив ред. Паліїв зі своєю формуловкою автономічної резолюції, яка ставила домагання, щоби Парляментарна Репрезентація висунула до Польщі домагання виконати свої міжнародні зобовязання щодо Східньої Галичини, а це формулування було значно вужче від резолюції, яку виробила перед тим політична комісія. Резолюція комісії відносилась до всіх українських етнографічних земель у межах Польщі, але після поставлення резолюції ред. Паліїва ред. Мудрий стягнув ту резолюцію комісії. Цю справу відложено до слідуючого Народнього Зїзду.

Нічого не змінилося. Вибрано Центральний Комітет, до якого без протесту і без жадних застережень на Народньому Зїзді увійшов і ред. Паліїв. І зараз в годину по Народньому Зїзді, ред. Паліїв з 5-ти іншими членами Центрального Комітету оголосив (дня 26. 3. 1932. р.) заяву, в якій говориться, що підписані приймили вибір до Центрального Комітету лише на те, „щоби використовувати членство ЦК для оборони — їхнього — становища та пропаґування його серед членів в краю".

Ця заява мусіла викликати в усіх інших членів Центрального Комітету — легко кажучи — сильне здивування, бож для кожної громадської людини ясне, що до проводу всякої громадської установи, а тимбільше політичної може входити тільки людина, яка бере повну відповідальність за працю тієї установи. Сидіти в управі установи, а не брати відповідальности за неї і критикувати роботу тої установи не внутрі, а назовні, політичному діячеві в ніякому разі не вільно. За ту заяву партія потягнула тих, що її підписали, до відповідальности перед Центральним Комітетом. Тоді ред. Паліїв вважав за вказане відступити, а цілий Центральний Комітет включно з тими членами Центрального Комітету, які підписали згадану заяву, приняли постанову, яку за підписами всіх членів Ц. Комітету оголошено в пресі, а якою виразно підкреслено вагу внутрішньо-партійної дисципліни, зокрема підкреслено обовязковість постанов Народнього Зїзду і Центрального Комітету партії для всіх членів.

Деякий час настав у партії спокій. Щойно в грудні м. р. виринув новий конфлікт у звязку з нападом на почту в Городку Ягайлонськім. Ред. Паліїв публично накинувся на статтю в „Ділі" п. з. „Городок Ягайлонський і його memento" („Діло" ч. 269 з дня 4. грудня 1932 р.) і на провід УНДО за цю статтю, але не зясував ні в своїй статті, ні на Екзекутиві, ні на Центральному Комітеті свого становища, ні не представив, яку лінію він заступає у справі тієї події. Провід партії окремим письмом з дня 27. грудня 1932. р. звернувся до ред. Паліїва, щоби подав ті ріжниці поглядів, які заходять між ним і проводом УНДО. Ред. Паліїв ні на письмо не відповів, ні на Центральному Комітеті не дав конкретної відповіді. І здається, що до нині ніхто не знає, а може й ред. Паліїв сам не знає, яка в тому випадку є ріжниця між поглядами проводу УНДО і ред. Паліїва.

Черговою справою, яка знов дала змогу ред. Паліїву попасти у конфлікт з проводом партії та більшістю ЦК була справа „Лугів". Цю справу розглядали на кількох засіданнях Президія та Екзекутива Партії і Центральний Комітет. Після всестороннього її розваження та обговорення Ц. К. приняв відому нашим читачам резолюцію в справі „Лугів". Зараз після голосування ред. Паліїв заявив Центр. Комітетові, що він не вважає цієї резолюції обовязуючою для себе і тому буде прилюдно її поборювати. До тієї його заяви прилучився посол Кохан. Зараз же потім поставив один з членів Ц. К. внесення на виключення з партії ред. Паліїва та посла Кохана за нарушення основних підстав партійної дисципліни. Справу виключення відложено до чергового засідання Ц. К. Одначе перед черговим засіданням ред. Паліїв попав у тюрму для відбування присуду. В часі його відсутности прийшли такі справи як відношення націоналістичної молоді до свята У. М. Х. і події на цвинтарі в часі відкриття нагробника Івана Франка.

У цих справах „Новий Час" під неприсутність ред. Паліїва заняв відоме становище. Коли ж у „Ділі" звернули на це увагу „Новий Час" виступив з неперебірчивою критикою та лайкою на адресу УНДО і поодиноких його членів. Коли ред. Паліїв вийшов із тюрми, тоді прилюдно на сторінках „Нового Часу" зсолідаризувався з нагінкою всіх пресових органів п. Тиктора проти УНДО. Тим самим перебрав на себе відповідальність і за те, що провід УНДО це, як писала ця преса, кліка, а вся його робота це крутійство. Крім того в „Новому Часі" ч. 153 з 13. липня в статті п. н. „На ліквідацію обману" ред. Паліїв написав, що провідники УНДО гонять за „дієтами, посадами і почестями". Такими своїми вчинками ред. Паліїв поставив себе остаточно поза ряди членів партії. Бо в такій партії йому перебувати хіба не годилось. Самозрозуміло, що Центральний Комітет УНДО був змушений п. Д. Паліїва з партії виключити. Це й сталось. Тепер п. Паліїв має вже повну свободу і не потребує в своїй публіцистичній та політичній діяльности вязатися ніякими організаційними партійними нормами.

Тепер уже ред. Паліїв напевно матиме змогу виплисти на чисті води та без перешкоди зможе зясувати наскрізь позитивну програму своєї політики та виробити конкретний плян конструктивної праці для себе і своїх прихильників. Його приналежність до УНДО якось звязувала його в тому напрямі.

Краще тепер буде і для партії, бо вона зможе успішніше працювати та не буде що кілька місяців, а то й тижнів займатися „опозиційними" виступами ред. Паліїва в пресі замісць вести важну й відповідальну роботу.

Брит. уряд не переговорює з Ґандієм.

ПУНА, 17. 7. ПАТ. Віцекороль Індій заявив Ґандієві, що британський уряд не увійде в ніякі переговори в справі занехання акції цивільного непослуху, який є цілковитим безправством.

Заворушення в Марокку.

МЕЛІЛЯ (Марокко), 17. 7. ПАТ. Вибухли тут поважні заворушення у звязку з генеральним страйком, викликаним синдикалістами. Вони домагаються випущення на волю увязнених товаришів. Страйкарі приневолили купців замкнути склепи. Життя в місті завмерло. Електрівню і водотяги обсадило військо. На вулицях йшли сутички з органами безпеки, наслідком чого є багато ранених. Арештовано 30 осіб.

Траґедія середущого і молодого покоління.

X.

НАРОДНЄ ГОСПОДАРСТВО.

Справа безробіття інтелігенції є господарською проблемою. Томуто не можна відповісти на питання про можливість розміщення української інтелігенції серед українського народу й удержання її без обговорення народнього господарства українських земель, а зокрема без обговорення розвитку українського народу під господарським оглядом.

ТРИ ЕТАПИ ВІДРОДЖЕННЯ НЕДЕРЖАВНОЇ НАЦІЇ.

Коли хто студіює історію визвольних змагань недержавних націй, то мусить ствердити, що відродження тих націй переходить три головні етапи.

Перший етап — це національно-культурне відродження. У ньому національна свідомість проявляється у розвитку і зясуванні національно-культурної окремішности. Звичайно почин цьому відродженню дають письменники, які стараються здобути право горожанства для мови недержавного народу. В тому етапі відіграє важну ролю рідна мова, гарне письменство, народня ноша, національний театр і т. п.

У 2-му етапі народ не вдоволяється вже національно-культурною окремішністю, його провідники починають думати політичними категоріями і видвигати кличі боротьби за політичні права недержавної нації. Завершенням цього етапу є висунення клича державної незалежности недержавної нації і боротьба за здійснення цього клича. Є це етап політичного відродження недержавної нації. Цей етап кінчиться здобуттям державної самостійности, та розбудовою її.

Звичайно рівнобіжно з політичним відродженням недержавної нації іде її господарське відродження. У міру зросту значіння господарського життя змагає національна свідомість до того, щоби творити своє окремішне народне господарство. Коротко кажучи кожний недержавний нарід не лише плекає свою мову і літературу, не лише хоче мати власну державу, але змагає також до витворення власного, непідчиненого посторонним чинникам, народнього господарства.

Поодинокі етапи, якими іде відродження недержавної нації не є докладно відмежозані від себе. Дуже часто в одному і тому самому часі відбувається і політичне і господарське відродження нації.

ГОСПОДАРСЬКЕ ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІЇ.

В останніх часах господарське життя стає чинником великого національного значіння. Воно є джерелом могутности чи слабости недержавної нації і воно творить елементарну підставу її існування. Завданням народнього господарства є: зріст національного богацтва і втримання рівноваги між ріжними галузями продукції. Учений Вагнер у творі „Agrar und Industriestaat" пише: Кожний нарід і кожний вислід праці, кожне господарське звання оцінюється в народньому господарстві — не лише на основі його господарського значіння, але й на основі впливу його на ціле національне життя.

Народнє господарство остає в тісному звязку з іншими ділянками життя нації. Воно є так само важним чинником національної єдности як мова, релігія, спільна історія, звичаї та обичаї. Одною з признак народу є змагання до творення власного господарства. Француський учений Buchez посунувся так далеко, що вважає нарід спільнотою матеріяльних інтересів. Я вважаю таку дефініцію нації зовсім помилковою, бо ніхто не може заперечити, що народнє господарство відіграє превважну ролю в житті державних і недержавних народів.

Кожний недержавний нарід, коли тільки здобуде свідомість своєї національної окремішности, мусить будувати своє національне господарство, мусить творити своє окремішне господарське життя. З другої сторони пануючі народи змагають до того, щоби поневолити також під господарським оглядом недержавні народи, щоби перепинити їх господарський розвиток. І в минулому і в сучасному ми бачимо як недержавні народи ведуть завзяту боротьбу за своє господарське визволення. Таку боротьбу в більших або менших розмірах веде кожний недержавний нарід.

Тільки той недержавний нарід є розвинений під господарським оглядом, який у своєму господарському житті виказує рівновагу між ріжними галузями продукції або іншими словами, який має гармонійно розвинені всі суспільні верстви модерної нації. Модерна нація змагає до того, щоби внутрі її істнувала сильна хліборобська і чисельна та свідома робітнича верства, щоби в її руках скупчувався промисл, торговля і ремесло. А вкінці, щоби мала відповідну кількість власної інтелігенції. Нарід, який не має всіх тих верств або виказує велику перевагу одної верстви є нерозвинений під господарським оглядом. Всі недержавні народи у перших початках національного відродження є мало розвинені під господарським оглядом. Вони мають звичайно тільки селянську верству і невелику горстку інтелігенції.

У ЯКІЙ СТАДІЇ РОЗВИТКУ НАХОДИТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ НАРІД?

Український нарід на Великій Україні, в Галичині та на Буковині має вже за собою етап національно-культурного відродження. На тих землях національна свідомість стоїть дуже високо, а почуття національної окремішности запустило дуже глибоко коріння. Так само український нарід на тих землях має ясно засовану політичну ціль. Що більше український нарід вів у недавньому минулому кріваву боротьбу за здійснення найвищої національної мети. Вправді не пощастило йому здобути власну державу, але ця справа є тільки питанням часу.

Український нарід на Закарпатській Україні находиться щойно в початках свого відродження. Народні маси не мають ще почуття національної окремішности, не змагають до здійснення своїх найвищих політичних цілей.

На жаль і на Великій Україні і в Польщі і на Буковині находиться український нарід щойно на порозі свого господарського відродження. Український нарід є ще недорозвинений під господарським оглядом. У Галичині і на Волині український нарід це селянська маса і в Галичині більша, а на Волині менша горстка інтелігенції. Міський пролетаріят є чужонаціональний, торговля, ремесло, промисл є на укр. землях в чужих руках. Український нарід не має численного і добре зорганізованого українського робітництва, не має богатої і чисельної верстви купців і ремісників, а український промисл ставить щойно перші кроки. Таке уверствування українського народу на його національній території довело до того, що він опановує села, а неопановує міст.

Недержавні народи, які в великій світовій війні здобули незалежність як чехи і поляки, фінляндці, ще перед війною перейшли етап господарського відродження, стали панами міст і не були під цим оглядом таким примітивом як українці. Вони мали сильне і чисельне робітництво, добре розбудовану торговлю і промисл.

На мою думку одною з найважніших причин невдачі визвольних змагань українського народу є те, що український нарід був примітивом під господарським оглядом, не мав протрібних

1.000 інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Вшануйте їхні заслуги і посвяту! Честь народу наказує забезпечити життя тих, що в обороні Вітчини віддали своє здоровля!

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 19. ЛИПНЯ 1933.

І ДАВНІШЕ НЕ БУЛО КРАЩЕ.

Цьогорічні зимна і дощі за цілу весну і велику частину літа викликують у людей нарікання і родять гіпотези, що наша стара землиця відай псується, настає зміна клімату, пересувається бігун і такі інші історії.

Та ось переглядаючи „Сводную галицко-русскую лѣтопись" Антона Петрушевича з XVII. і XVIII. ст., подибую там записки, що у ті давні часи теж не зовсім весело жилося нашим предкам. І тоді траплялися нерівномірні остудження атмосфери і тоді природа робила людям чудні несподіванки. Ось послухайте декілька записок з того часу:*)

Рік 1619. Снѣгъ на Вознесеніе Господне выпалъ съ морозомъ.. въ полю овечки померзли (Бѣлозерск. южнорус, лѣтопись 13).

1644 р. На Покровъ пресв. Богородицы великій снѣгъ упалъ же и домы по мѣстахъ и селахъ, въ лѣсѣ деревъ поломалъ (Записка на Лимонарѣ Софронія патр. Іерусал. 1608 г.).

1662 р. Мѣсяця мая дня 20. морозъ былъ великій, жито попсовалъ и снѣгъ былъ великій; жито кошено а гречку сѣяно. (Рукопись духовн. содерж. XVIII. в.).

(„W tym roku zimy nie było y razu saniami nie ieżdżono, ieno mrozy suche bywały, y urodzay bardzo dobry się był pokazał, jak w polach tak też y w sadowinach: ależ w miesiącu Maju dnia 8. y 9. mrozy uderżyły y tak pomroziło wniwecz jak w polach zboże, tak tyż y sadowina wniwecz przecz poszła. (Записка на Тетроевангеліи писанномъ 1561 г. въ библ. Перемышл., греч. кат. Капитула подъ 11. LII. E. 7).

1667. р. Тогож року на рождество Христово люди босо ходили, же було тепло. (Рукопись духов. содерж. съ XVIII. в. л. 34).

1668 р. Mrozy bardzo panowali. począwszy od zimy przez cały miesiąc Kwiecień, Maj aż do Junii, noc po nocy nie przystając panowali, a gdy nastał tedy dzień podle dnia deszcze panowali aż do Septembra (J. Jerlicza Latopis II 131).

1684 р. W tym roku był mróz na dwie niedziele przed sw. Pietrzem y pomroziło w polu hreczki, prosa y ięczmieny naraziło. (Записка на Петраевангеліи писанномъ 1561 г. въ библ. Перемишл. греч. кат. Капитула N. LII. E. 7).

1687 р. Были морозы по Божомъ Тѣлѣ такъ великіе, что садовины померзли. (Современная записка).

1696 р. Снѣгу не было мѣсяца Генваря и Февраля. Птаство повылѣтало Марта на ставы. Снѣгъ впавъ першій предъ Благовѣщеніемъ и цѣлый тыждень такіе морозы были, же ажь птаство по дорогах гинути мусѣло; а другій на Благовѣщеніе лечь до третого дне стопився. (Записка на Нов. Завѣтѣ Лавровского монастыря N. 898).

1712 р. Мѣсяца Іюня числа 21. на Ивана Предтечи великая барзе буря великая була, которая церкви Божие и по дубровахъ великие сосни и б... (Записка на л. 273 рукописного сочиненія Климентія Украинского стихотворца).

1716 р. Лѣто мокрое и непожитечне. (Современная записка на одномъ листѣ).

1721 р. Лѣто было зимное предъ Вознесеніемъ Христ. того тыжня дождь наглый ишовъ съ полъ снѣгомъ. Овцы въ полю померзли, кони, инша вещь, овоцу не было, пасѣки погибли. Day go Bogu, co to się dzieje na świecie. (Прологъ съ XVII. в. пожертвованъ Антоніемъ епископомъ уневскому монастырю).

1727. р. Zima oparzysta, snieg wpadł po wielkiej nocy na tydzeń przed Sw. Wojciechem, szedł dwie niedziel ustawicznie do Sw. Jerzego, głód wielki na bydło, strzechi obdzirali, za przykłotek słomy groszy 12, którey nigdzie nie można było dostać tak na ludzi jako y na bydlęta. czas ciężki: drogi przednowiek. (Петроевангеліе съ 1561 г.).

1730 р. Мѣсяца Семтемрія 28. дня съ недѣлѣ на понедѣлокъ впавъ снѣгъ для того и быдло въ поле неходило бо лежалъ презъ три дни потомъ знову впалъ повторный еще большій мѣсяца Октоврія 2. день зъ пятницъ на суботу Тенчас много перепсовалъ людямъ въ полю, и хопилъ гречки не тилько въ копахъ але и на покосахъ много привалилъ, для того и зимою а лежалъ тенъ снѣгъ презъ недѣль кильки (Помянникѣ церкви св. Тройцы въ Поморянахъ).

1731 р. Мѣсяца Іюля 4. дня зъ суботы на неделю южъ предъ свитаніемъ морозъ былъ ижъ вода стояла и гречки, ячмень по придолинахъ въ полю разилъ и житамъ ярымъ мѣсцами пошкодилъ, тое ся дѣяло предъ Св. Мучеником Прокопіемъ. Помянникъ церкви св. Тройцы въ Поморянахъ)

1740 р. Зима жестокая была, отъ которой вездѣ въ Малой Россіи лучшихъ овощей дерево, якъ то: яблонѣ, сливы, орѣхи волоскіе и щевковицы всѣ безъ остатка повымерзали и посхли: а лѣсовое дерево, яко то: дубы, берестьы, клены, и березы и иные порозсѣдались, і другіе совсѣмъ повысихали. (Бѣлозерскій рус. лѣтоп. 96).

Въ року **1700 четиредесятомъ** таковая зима була же бидло рогатое отъ великихъ и тяжкихъ морозовъ поодходити мусѣло, а почавши отъ честного креста ажь до воскресенія Господня зимоватися мусѣло... лѣто було барзо мокрое и холодне и голодное. Раховали такой зимѣ люде старіи лѣтъ стодвайнять. Жнива о Успеніи пресв. Богородицы починалися. (Записки на старопеч. книгѣ Ключь Разумѣнія).

„**1764 р.** Мѣсяца Февруарія дня 6. сѣяли и орали на Подольи. (Лѣтоп. записка на метрикальной книгѣ въ Товстенькомъ).

1782 р. Dnia 29. Listopada zaczął śnieg padać, który nieustannie przez dni kilka padając na dwa łokcie ziemi okrył, uczynił początek zimy i trwał do 20. Grudnia. Dnia 29. Grudnia pioruny biły i od tego czasu przy gęstych deszczach tak było ciepło, jak wśród wiosny, które trwało aż do wiosny. (Fragment z dziejów szkół Kaliskich).

Стільки про погоду у ті давні „добрі" часи.

(Докінчення буде).

---

*) Задержую скрізь правопис і мову записки

кількости інтелігенції, не мав свого промислу, ремесла і торговлі. Словом світова війна прийшла за скоро, бо заскочила нас у часі, коли народні маси і під оглядом національної свідомости і під оглядом політичного та господарського розвитку стояли на дуже низькому рівні. Оце на мою думку глибша і найважніша причина невдачі визвольних змагань.

Володимир Целевич.

—o—

Заява голови Ділового Комітету У. М. Х.

У „Новому Часі" з 16. липня 1933 у статті „Відповідь п. Целевича" находяться такі слова: „Бо нпр. „Діло", оте „Діло" яке опісля приписувало успіх свята собі і своїй партії — казало собі за комунікати Комітету чи секцій Комітету УМХ платити". В імя правди стверджую, що „Діло" не казало собі за ніякі комунікати платити і поміщувало всі комунікати безплатно. Діловий Комітет У.М.Х. отримав рахунок лише за друкарські роботи і рахунок адміністрації „Діла" за розклад їзди надзвичайних поїздів, поміщений в оголошеннях (на моє телефонічне зарядження), два оголошення нічлігової комісії і „телеграму", що взивала деканальних відпоручників до Львова. Дві останні позиції, хоч ає поміщені у рубриці „оголошень", адміністрація „Діла" потрактувала як платні оголошення, про що Діловий Комітет заздалегідь (перед друком) повідомила.

В. Кузьмович,
голова Ділового Комітету У.М.Х.

* * * *

ВІД РЕДАКЦІЇ. З повищої заяви Вп. дир. В. Кузьмовича ясно виходить, що Редакція „Діла" містила безплатно всі ті комунікати Комітету Свята У.М.Х., які до неї напливали.

—o—

Нагінка на комуністів.

БЕРЛІН, 17. 7. ПАТ. В окрузі Штетен поліція перевела велику нагінку на комуністів, арештуючи коло 40 осіб. Один з арештованих, редактор часопису „Фольксвахт" повісився у вязничній келії, іншого комуніста при арештуванні застрілили штурмовики.

—o—

Чекають на американського летуна.

МОСКВА, 17. 7. ПАТ. Цілу ніч летунський порт був приготований на приняття Поста. На майдані горіли величезні рефлектори, що освітлювали терен осідання. Радіостація хотіла навязати звязок з літаком Поста, однак без успіху. Досі не бачили Поста на радянській території.

Події в селі Тяпче, долинського повіту.

З початком цього тижня довідався Секретаріят УНДО, що в селі **Тяпче** долинського повіту зайшли в суботу 8. липня події, які закінчилися інтервенцією поліції та арештом кількох визначніших громадян. З доручення Секретаріяту виїхав на місце пос. д-р Макарушка для провірення справи й евентуальної інтервенції у старостві.

Стан справи представляється так:

Від довшого часу, бо вже майже від 3 років переважаюча частина мешканців Тяпча робить старання в справі усунення війта, якого вважає ціла громада великим лихом для села. У тій справі зверталися делеґації громадян кільканацять разів до староства. Яке велике негодування в селі з цеї причини, можна вносити з того, що до староства ходили делеґації в числі 30, 40 а навіть 70 осіб. Перед двома тижнями мали відбутися повторні вибори до громадської ради, а що після зізнань виборців діялися поважні зловживання, то більшість громадян рішила здержатися від голосування. Кілька днів по виборах вибито вікна у війта. Спричинника не найдено а наслідок був такий, що до села приїхало 14 поліцаїв, арештували кількох поважних громадян як: сина пароха з Підбережа, молодого сотрудника о. Костя Левицького, арештовано старшого поважного учителя і ще кількох громадян, між ними всіми поважного і свідомого громадянина Миколу Павлишина. При арештуванні діялися такі речі, що більшість селян поховалася у наступних днях в поблизькі поля і в ліс, а жінка Миколи Павлишина, Олена мусіла йти на другий день до оглядин до лікаря в Болехові. В селі настрій незвичайно подразнений.

Так представляється фактичний стан. Пос. д-р Макарушка інтервеніював дня 12. липня в цій справі в урядуючого тепер заступника старости в Долині, а також відвідав село Тяпче, де зібрав потрібні для дальшого ведення справи інформації.

Новий самоуправний закон.

V.

МІСЬКА РАДА.

Число міських радних у містах таке: 1) до 5000 мешканців — 12, 2) понад 5000 до 10.000 — 16, 3) понад 10.000 до 25.000 — 24, 4) понад 25.000 до 40.000 — 32, 5) понад 40.000 до 60.000 — 40, понад 60.000 до 180.000 — 56, 8) понад 180.000 до 250.000 — 72. Варшава має 100 радних.

На засіданнях міської ради (rada miejska) проводить бурмістр або віцебурмістр, — а у містах, виділених з повітового звязку — президент міста або віцепрезидент. Протоколування належить до бюра міської управи. Бурмістр або президент міста бере участь у голосуванні, якщо згідно з дотеперішніми постановами є членом міської ради. У випадку рівности голосів внесок перепадає. Міська рада вибирає кожночасно зпоміж себе окремого предсідника, якщо йде про вибори членів міської управи і ревізійної комісії, а також, коли розглядають звідомлення і внески ревізійної комісії.

Міська рада може виключити радного зпоміж себе за ганебний учинок більшістю двох третин голосів у присутності щонайменше двох третих законного числа членів. Це рішення можливе тільки на внесок вибраної радою окремої комісії, що має перевести доходження, розслідити документи і переслухати інтересованого радного. Проти рішення на виключення може інтересований внести відклик до 14 днів до надзірної влади, що рішає остаточно.

МІСЬКА УПРАВА.

Міська управа (zarząd miejski) складається з бурмістра і віцебурмістра або президента міста і одного чи більше віцепрезидентів і лавників. В містах до 50.000 мешканців може бути тільки один віцепрезидент, в інших двох, винятково трьох. У Варшаві буде пять віцепрезидентів, у Львові, Кракові, Познані і Вильні по 3.

Число лавників творить 10 проц. законного числа радних і не може бути менше від трьох. Дроби, що виходять з повищого обчислення треба приймати за одинку.

Тут слід згадати, що у Східній Галичині мають бути виділені з повітового звязку такі міста: Перемишль, Дрогобич, Борислав, Станиславів, Коломия і Тернопіль і там будуть президенти міста. Міська управа пр. в Тернополі буде складатися з президента, віцепрезидента і чотирьох лавників. У сучасних відносинах українці можуть там мати найбільше одного лавника. Львів дістане окремий статут (це було і досі) у формі розпорядку президента держави.

Президента міста і віцепрезидента (віцепрезидентів) або бурмістра і віцебурмістра вибирають радні тайним голосуванням більшістю голосів з їх законного числа. Приходить до тіснішого вибору, коли при першому голосуванні не було абсолютної більшости.

Лавників вибирає рада у тайному і пропорціональному голосуванні. Виборчу техніку означить виборчий реґулямін, виданий міністром внутрішніх справ. Радний, що обіймає становище члена міської управи, тратить мандат радного.

Новий самоуправний закон уповажнює президента держави видати до трьох літ (до 13. липня 1936 р.) розпорядок, що матиме силу закону окремий статут для міст: Кракова, Львова, Лодзі, Познаня, Варшави і Вильна, приймаючи на увагу основи, про які говорить закон.

ВИБОРИ ДО МІСЬКОЇ РАДИ.

Вибори до міської ради є загальні, рівні, тайні, безпосередні і пропорціональні.

Місто з числом мешканців до 5.000 може творити одну округу. Простір міст понад 5.000 мешканців адміністраційна влада поділить на відповідну скількість виборчих округ і установить для кожної округи число мандатів радних, відповідно до скількости мешканців округи. На кожну округу може припадати не менше як три мандати. В міру потреби ділиться виборчу округу на обводи голосування.

Радних вибирають у поодинокій виборчій окрузі в поіменному голосуванні на назвища кандидатів, поміщені на належно зголошених листах. Число мандатів на поодиноких листах може дійти найбільше до трикратної скількости мандатів, що припадають на дану виборчу округу. Голосування відбувається в неділю або свято.

Кожний виборець розпоряджає стільки голосами, скільки радних вибирають у даній виборчій окрузі. Виборець має право кожний свій поодинокий голос віддати поодиноким кандидатам даної листи і може у тій ціли помістити на карті до голосування повне число кандидатів, що припадають на дану виборчу округу. Виборець має також право частину або всі свої голоси призначити на користь одного і того самого кандидата. Виборець може голосувати тільки на кандидатів, яких назвища поміщені на одній листі кандидатів.

Поділ мандатів поміж листи кандидатів довершується у такий спосіб: Загальну скількість важних карт до голосування, зложених у даній виборчій окрузі на поодинокі листи, ділиться по черзі через 1, 2, 3, і т. д. аж до хвилини, коли в цей спосіб можна буде устійнити по черзі стільки найбільших чисел (чисельників), скільки є до поділу мандатів у даній окрузі. Поодинокій листі кандидатів признається стільки мандатів, скільки чисел (чисельників) припадає на неї зпоміж устійненої у повищий спосіб їх черги. Про признання мандату одній з двох або більше лист, що виказують однакові кінцеві чисельники, рішає жереб.

Про першенство і чергу вибору до міської ради поодиноких кандидатів на даній листі у даній виборчій окрузі рішає чергова розмірна більшість голосів, відданих важно у тій самій окрузі на кандидатів даної листи. У випадку віддання однакової скількости голосів на двох або більше кандидатів, першенство до мандату має кандидат, поміщений на першому місці листи, про першенство між іншими кан-

дидатами рішає у цьому випадку жереб. Якщо на листу припадає більше як один мандат, а кандидат поміщений на першому місці цієї листи не дістав би мандату згідно з цими засадами, тоді треба зачислити додатково на користь цього кандидата придбану іншими кандидатами надвижку голосів понад число чисельника (виборчого чисельника листи), який випадає з поділу загальної скількости голосів, важно відданих на дану листу, через припадаючу на неї скількість мандатів. Якщо число кандидатів, на яких голосували з даної листи, не вичерпає повної скількости призначеної тій листі мандатів, тоді решта мандатів припадає іншим кандидатам по черзі, предбаченій на листі.

За заступників радних у поодиноких округах треба вважати тих кандидатів з даної листи, які в числі, що відповідає скількости припадаючих на неї мандатів, дістали з черги найбільшу скількість голосів. Постанова попереднього уступу має тут аналогічне пристосування.

Якщо на протязі каденції число радних зменшиться на 20%, тоді може адміністраційна влада наказати доповнюючі вибори. Мусить вона це робити, якщо число радних зменшиться на 30%, а рада не буде розвязана.

Для переведення доповнюючих виборів до міської ради, поділ міста на виборчі округи можна залежати, або змінити залежно від змі-

ни числа мешканців. Одначе, коли на поодинокі виборчі округи мало би припасти менше як три мандати, тоді такі округи повинні бути влучені до сусідних або получені у спільні округи в цей спосіб, щоби в поодинокій виборчій окрузі відбувалися доповняючі вибори що найменше на трьох радних.

Подрібні виборчі постанови будуть у виборчому регуляміні, що його видасть міністер внутрішних справ про головні і доповняючі вибори.

ЗАЖАЛЕННЯ І ВИБОРЧІ ПРОТЕСТИ.

Зажалення і виборчі протести, внесені проти виборів до міської ради або до міської управи, рішає повітовий староста вислухавши думки повітового виділу щодо міст, невиділених з повітового самоуправного звязку, щодо міст виділених з того звязку — воевода, вислухавши думки воевідського виділу, врешті щодо Варшави міністер внутрішних справ. Ті всі рішення є остаточні в адміністраційному ході інстанцій.

Пос. д-р Ст. Баран.

—o—

Апель до культурного світа.

Европейські Обєднання Українських Організацій на чужині

до народів, яких уряди підписали конвенцію з Совітами 3. липня 1933 р.

Від українців, згуртованих в „Европейськім Обєднанні Українських Організацій на Чужині“ з жалем мусимо подати до відома публичної опінії наступне:

Йдучи слідом за прикладом Польщі, яка заключила з Совітами пакт ненападу, ваші уряди підписують конвенцію рівновартну тому пактові і тим дають нам, українцям, понуре видовище.

Вони гадають відвернути від нас небезпеку, яку творять Совіти шляхом зближення з ними. У дійсности вони ту небезпеку збільшують. Загально відомо, що в сучасний момент Совіти борються з непереможними внутрішніми труднощами. Народній гнів проти червоної тиранії стримується лише голодом і терором. І ось у цей критичний момент ваші уряди дають Совітам запоруку миру і безпечности. Для чого? — Щоби більшовики, відіткнувши могли прискорити прихід світової революції? Алеж ви і ваші уряди на тому можете лише потерпіти!

Годі не добачувати в тексті підписаної конвенції, де згадується про „узброєні банди“ натяку на боротьбу за визволення України, Грузії, Туркестану. Ваші уряди спішать відмовити поневоленим народам „поміч і протекцію“ і тим ніби засуджують їх на вічну неволю. Недавно деякі з вас ділили з ними спільну долю в царській імперії, що були справжньою „тюрмою народів“. Сьогодні ваші уряди з обережности відмежовуються від тих, хто ще бореться за знищення спільної тюрми. Треба побоюватись, щоби жест ваших провідників, що так подібний до жесту Понтія Пилата, не приніс вам нещастя.

Ви знаете дуже добре вартість більшовицько-московських обіцянок. Москалі на початку революції голосили засади самоозначення народів „вплоть до атделенія“. Вони визнали незалежність України, Грузії. А трохи згодом червоні війська затопили ці країни, щоби потоптати право, зобовязання, договори. Чиж можна думати, що Совіти, скоро віднайдуть свою силу, поступлять інакше з вами? Чиж можна пактами заощадити вашим країнам недолю, яка стрінула Україну і Грузію? Дарма! І наколи би справді Совіти скріпились, ви перші впадете жертвою червоного молоха.

Погляньте, яке положення витворили більшовики на Україні. Червона Москва зневажила всі права, поглумилась з религії, намагалась затроїти народню душу. Податками, грабунками, божевільними пробами колективізації і упромисловлення зруйнувала вона народне господарство. Українці мужно ставили їй опір. Поборюючи його Совіти — вивезли з України міліони душ, організували голод у країні. У сучасний мент населення України гине з нужди, тифу, від терору. Країна цілковито виснажена і нація, тверда і відважна, гине, але не здається. Ваші уряди надіються не допустити до подібного стану річей у ваших країнах, приєднавшися через підписання конвенції до гноблення України. Але дарма, цим ви себе не врятуете.

Москва не задоволиться пануванням над Україною і Кавказом. Російський імперіялізм, як червоний, так і білий, ще довго намагатиметься загарбати сусідні країни, втрачені по революції. І ви не врятуете себе без розбиття Росії. Ця сила в великій мірі полягае у посіданні України. Наколи Україна відділиться від Москви, ваша незалежність врятована, але наколиб вона впала у боротьбі, частина ваших країн пішла би вслід за нею до могили. Отже нехай ніхто не спішиться відмежовуватись від України і її національної справи.

За Ген. Секретаріят Европейського Обєднання Українських Організацій на чужині

секретар **М. Граб.**

Bruxelles, 16. rue Kindermans.

*

Від Редакції. Автори цього заклику мали якнайкращі інтенції, коли його писали. Але саме форма, зміст і тон цього заклику такі примітивні, що краще було його не писати. Цей заклик є зразком того, як не треба писати таких пропагандивних відозв до світа. І тому ми його друкуємо.

З голосів польської преси.

Гуцульщина і Закарпаття.

Між „Новинками“ в ч. 165 з 28. 6. 1933 повідомило „Діло“, що польське громадянство організує в цьому році табори польських пластунів спеціяльно на Гуцульщині, де польська молодь має за завдання вести також культ.-освітню працю серед місцевого населення, та що у звязку з тим зорганізовано цілу низку підготовчих курсів. Цей факт, про який згадує „Діло“ за польською пресою, є може лише для нас українців дивним і новим. Польське громадянство Гуцульщиною дуже інтересується, про що так вимовно засвідчило зорганізоване недавно „Свято Гуцульщини“. Про причини цього заінтересування говорять щиро і ясно лише польські ендеки, бо вони своїх цілей не закривають гарними, але крутійськими гаслами. Гуцульщиною займається напр. ендецька „Мисьль Народова“ в чч. 27, 33 і 48 з 1932 р.

В чч. 27 і 33 пише Кароль Стояновскі про наших гуцулів, а в ч. 48 про Закарпатську (чеську) Україну. Щодо наших гуцулів, то автор радить полякам зеднувати собі їх прихильність, закладати серед них польські реставрації і пансіони та стягати туди польських літників. На що це полякам потрібне, виходить зі статті в ч. 48 під наголовком „За голодуючими Карпатами“. Автор говорить там, що поляки повинні добре стежити за тим, що діеться на Закарпатській Україні, бо творяться там події для поляків дуже важні. Коли поляки не будуть добре знати тамошніх відносин, то не зрозуміють добре своєї ситуації в галицьких східних Карпатах, т. зн. на Гуцульщині.

„Чехи“, пише автор по тім вступі, „прийшли на Закарп. Україну як до країни, якої зовсім не знали. Інтелігенція була помадярщена, простий народ бідний і малокультурний. Рішучими їх ворогами були лиш мадяри, що сидять над Тисою, отже на цілій території межують зі своєю матірною державою, тобто Угорщиною. Треба було країну відмадярщити. Самі цього чехи не могли зробити, бо не мали впливів, а місцеве населення було темне і бідне. Тому використали еміграцію російську і військово-політичну українську (з України і Галичини), бо обі еміграції могли навязати контакт з частинами місцевої народньої маси і зактивізувати її в боротьбі з елементом і культурою мадярською. Трансплянтація росіян і українців на Підк. Україну поділила населення на дві групи, що себе взаїмно поборюють. Мадяри, москвофіли й українці ведуть зі собою запеклу боротьбу, а чехословаки здобувають поволи і систематично Підк. Україну для себе.

Але труднощі чехи мають, бо опертися можуть лиш на чехах і словаках, а тимчасом народностевий склад країни зміняється за поволи. (Автор користає тут зі спису населення Підк. України в роках 1921 і 1930, поданого в ч. 156 „Діла“ з 1932 р. під наголовком „Населення Закарпатської України“). Приріст чехословаків слабий, а мадяри зросли з 103.690 на 108.905. Тяжко прийде чехам дати собі раду з мадярами, хоча українці сходять з гір і кольонізують околиці над Тисою. Та для чехів ще грізніша небезпека від мадярської — українська. Чехи приняли українську еміграцію цілим серцем. Уряд чеський помагав емігрантам їх і творив їм школи, з яких молодь вертала на Волинь і в Галичину, а засіла по кооперативах, витворюючи там найзавзятіші гнізда сепаратистичної діяльности. Ці українські емігранти зміцнили на Зак. Україні місцевих українофілів і витворили разом доволі великий, впливовий і рухливий апарат політично-суспільної праці. Розвиваються „Просвіти“, а учителів-українців вже більше як учителів-москвофілів.

Українська офензива не обмежується лише до шкільних справ. Розвивається вона на всіх ділянках життя. Чехи хотіли зробити греко-кат. епископом чеха, але публична опінія і вплив греко-кат. єрархії в Польщі зробили, що епископом став українець о. Стойка. В останніх часах стала розвиватися українська діяльність також у Пряшівщині. Осередком її став Пряшів, що на Зелені Свята уладив 540 річницю побуту за Карпатами князя Федора Коріятовича.

Наразі український фронт не є антическим. Але українці роблять лише добру міну при злій грі. В українській пресі у Польщі є ще чехофільські статті, але і вже розгоряченння, погрози. Недалека мабуть хвиля, коли пірвуться приязні чесько-українські відносини.

Чехи можуть у боротьбі з українцями числити лише на державний апарат, який є майже в цілости в їх руках і в руках москвофілів. Але москвофіли щораз слабші, може останутьі при них лиш православні (13,9 проц. населення).

Такий розвій політичних відносин на Підк. Україні і північно-східній частині Словаччини є загрозливий не лише для чесько-словацьких політичних інтересів, але також і польських. Війну з німцями, яка є дуже правдоподібна, зможуть чехи і Польща лиш тоді виграти, коли одні і другі будуть політично сконсолідовані і зі собою споєні. Внутрішній консолідації обох держав і їх споєнню перешкоджує розвій політичних відносин на Підк. Україні. Колиб український рух опанував полудневі стоки Карпат, то при нинішнім стані української справи в Польщі були би Польща і Чехія відділені від себе дуже небезпечним українським клином. Той клин зредукував би польсько-чеську границю до шлеського відтинка, а чехи мали би підчас війни на Підк. Україні до діла з фільогерманізмом українським і мадярським. Вже те показує полякам, по чиїй стороні мають бути їх симпатії. За Карпатами поляки (т. зн. польська res agitur і поляки мусять чехам там не лише бажати побіди, але в міру сил помогти їм до побіди.

Відносини на Підк. Україні представляють для Польщі багато небезпек. Вже сам зріст українізму в тій країні є для Польщі небажаним явищем. Він погіршує польські асиміляційні можливости, бо будить в українських масах, що замешкують східні Карпати в Польщі (т. зн. Гуцульщину, Бойківщину і Лемківщину), різні неоправдані надії. Українізація Пряшівщини могла би напр. перенестися на Лемківщину. А найгірше те, що Підк. Україна — це неначе Січ Запорожська, про яку не знати, проти кого вона звернеться. Кому де за тісно, той тікає туди. І зібралося їх там вже 16.000“.

Здається, що згадані статті п. Кароля Стояновського ясно мов рефлектор освітлюють те, що на наших очах діеться. Хто має очі отворені, той виразно бачить, що всі недавні потягнення на Гуцульщині чи Лемківщині добре передумані і після пляну проводжені. Але маємо надію, що національна свідомість серед наших народніх мас вже така велика, що вже нема сили, яка би її заломила. А ми вчімся не все уважати золотом, що при відповіднім, тенденційнім освітленні видається золотом. Можна навіть говорити про голод і поміч, а мати на думці цілком що інше.

Катастрофа повені.

Міністеріяльна комісія на місцях. — Розміри шкід ще не обчислені. Потерпіло ціле Придністровя. — Скромна урядова допомога.

Як повідомляє ПАТ, до Калуша прибула міністеріяльна комісія й оглянула околиці, навіщені повінню. На основі побіжного обчислення шкоди, заподіяні виливом Дністра та інших рік, виносять у **самих мостах** коло 70.000 зол. Тому що вода ще не опала, **точне обчислення шкід поки що неможливе.**

Агенція „Всхуд“ повідомляє, що сонішна погода на протязі кількох днів принесла зміну в повіневій ситуації. Стан води в гірських ріках і потоках зменшився, наслідком чого головні **маси води в Дністрі вже пройшли** і починає відпливати вода із залятих теренів. Щойно тепер можна буде устійнювати шкоди в комунікації та рільництві. На всякий випадок вони дуже поважні і вимагають широкої допомоги уряду не тільки тепер у наглій формі, але й пізніше, налаштовуючи ратункову акцію для осінних засівів.

Як повідомляють з поінформованих кол, **найбільше знищення стверджено в жидачівському повіті в районі устя Стрия до Дністра.** Дальше великі знищення є біля Галича на Дністрі, при чому дуже потерпіли села Побереже пов. Станиславів і Довге. Великі шкоди стверджено теж в долині ріки Стрий і Лімниці, особливо коло Перегінська.

З уваги на шкоди, які потерпіли людські оселі, слід занотувати знищення на терені повітів станиславівського й надвірнянського в полосі рік Бистриці солотвинської та надвірнянської.

Дальші страти обіймають околиці здовж Прута, отже Надвірни, Делятина, Коломиї й Снятина. Поважні шкоди стверджено в долині Черемошу.

На терені станиславівського воєвідства **деольожовано** наслідком безпосередньої небезпеки **двіста кількадесять домів. Випадків** утоплення підчас повені було мало. Тут і там потопилися люди через власну неосторожність, ловлячи дерево та інші предмети.

На основі урядових звідомлень розпочалася **роздача муки** для населення найбільше пошкодованого. Призначено досі 8 вагонів муки для повітів: Надвірна, Калуш, Долина, Станиславів, Рогатин, Жидачів, Товмач і Стрий. Одночасно повідомляють з Варшави, що міністерство суспільної опіки призначило на наглу допомогу для пошкодованого населення **27.000 (!) зол.** З тої суми призначено 20.000 зол. для населення станиславівського воєвідства, 4.000 зол. львівського і 3.000 зол. для тернопільського.

Смішно мало! Тому українське громадянство повинно піти за покликом українського „Комітету допомоги жертвам повені“ і поспішити з масовою допомогою для потерпівших

ВІЦЕМІНІСТР КОЦ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 17. 7. ПАТ. З Варшави повернув до Льондону віцеміністр Коц, провідник польської делегації на господарську конференцію, щоби продовжувати далі пертрактації в справі позички на електрифікацію залізниць в Варшаві.

Брак зацікавлення, чи байдужість?!

(Стаття надіслана з наших родинних кол).

Надзвичайні Загальні Збори кооператива „Вітаміна“, що відбулися в днях 22 і 25 червня 1933 були зразком браку зацікавлення нашого громадянства цією молоденькою кооперативною установою, якої брак відчували всі, а тепер, коли заходами кількох людей відчинено цю кооперативу передовсім для українського громадянства, то воно на жаль відноситься до цього почину з якимось недовірям, або навіть і зовсім байдуже.

Просимо зайти до „Вітаміни“ і подивитися, хто там є. Чи є там ті, що все і всюди бількалися, що нема „своєї“ харчівні? Чи є там ті, що постійно сидять у чужих льокалях і вигріхують чужі порохи? Де там! Отже хто в такому випадку має ходити до нашого льокалю і хто в першу чергу має поширювати цей крилатий клич „Свій до свого“? На щож говоримо широко і вичерпуючо на теми поширення кооперації і клича „Свій до свого та щей по свому“, коли як прийдеться до діла, як треба жертвувати трохи праці і старань, то там нема навіть тих, які цей клич поширюють. Не то до праці, але навіть нема таких охочих, які були би ласкаві заглянути як інші працюють. Звичайно „моя хата з краю“.

А чи так воно повинно бути, чи при таких умовинах може розвиватися якнебудь кооператива? Та вже як хтось не хоче дати уділу, не хоче вступити в члени, то щонайменше як гість не повинен оминати своєї рідної установи. Це на нинішний час не гаразд. Ця одинока наша кооперативна харчівня тут у Львові в осередку кооперативної світи повинна бути зразком для цілого краю (оскільки вона дійсно хоче бути зразком — *Ред.*). І весь кооперативний львівський світ повинен поставити собі за пункт амбіції, щоби вона такою була. А тимчасом жаль дивитися на ту малу горстку людей доброї волі, що працюють над свої сили, а не мають з цього не то матеріяльної користи, а навіть того морального вдоволення, що громадянство їхньою установою цікавиться, у них нема. А чейже коли взяти на увагу, що це одинока того роду установа для всього громадянства Львова, то треба би вірити, що вигляди розвитку для неї є вповні запевнені. А розвій установи приносить чейже також якісь користи так для цілости громадянства, як також може принести користь кільканацяти, або і кількадесяти безробітним, яких у нас не бракує.

Над цим, здається, українське громадянство якось нерадо застановляється, бо якби було інакше, то сьогодні „Вітаміна“ малаб більше членів і не треба би писати цих сумних рядків та аж цим способом пригадувати, що звернення уваги на цю рідну, конечну і пожиточну для загалу установу це наш обовязок.

Думаю, що не буде смішним домаганням те, що і Ревізійний Союз враз з цілим штабом своїх урядовців повинен в першу чергу заінтересуватися долею цієї молоденької і ще недокровної кооперативи.

Вона так, як кожна молода установа, потребує і помочі і поради і хоч частинно фахового проводу, а цього Ревізійний Союз не повинен відмовити. Таке почте і всесторонне заінтересування цією справою, може довести кооперативу до дуже гарного розвою, а навіть в дуже короткому часі до цвітучого стану, до чого зрештою вона має всі дані. А до чого може довести байдужність і легковаження справи, то про це хіба не треба говорити, бо таких примірів у нас не бракує. Уважати цю установу за пересічний ресторан, у якім можна за недорогі гроші добре зїсти і попити ще замало. Цією установою повинен цікавитися передовсім цілий кооперативний світ, але цікавитися активно т. є вступати в члени „Вітаміни“, підтримуючи таким чином рідну кооперацію і розвиваючи варстат праці для безконечно зростаючої черги безробітних.

Нехай цей заклик не буде голосом вопіючого у пустині, а нехай найде відгомін у серцях львівського і провінціонального громадянства, а передовсім у серцях кооперативного світу.

Н. Ф.

З ЛЬОТЕРІЙНОГО ПОЛЯ.

Як довідуємося, одною з причин, що склонила Генеральну Дирекцію Державної Льотерії скоротити час тягнення V кляси 27-ої льотерії до 15 днів, є прискорення речення тягнення I кляси слідуючої 28-ої льотерії.

Тягнення I-ої кляси чергової льотерії відбудеться вже в жовтні, а не в листопаді, як це було звичайно до тепер. Приспішення о цілий місяць тягнення I кляси мусіло автоматично вплинути і на час тягнення V кляси.

Ще раз підчеркуємо з цілим притиском, що зменшення кількости днів тягнення V кляси в нічім не впливає на якість і кількість виграних. Всі визначені в пляні гри виграні на V клясу в кількости 45326 і 1200 виграних потішень будуть вильосовані, а тільки реалізація сповнених надій буде швидша.

*

У звязку з прискореним часом тягнення V кляси теперішньої льотерії не від речі буде пригадати грачам швидше рішатися при зміні льосів. Грач, що в перших днях тягнення V кляси виграв найнижчу виграну, а не хоче втратити надії на великі виграні з міліонок золотих в горі, мусить спішитися з заміною виграного льосу на новий, наскільки розумітеться, що вони будуть.

*

Зчаста чути нарікання грачів на недостатчну обслугу їх чи іншим колектором. Часто домагання грачів є уроені, бо загал колекторів є дуже солідні і вироблені купці.

Може трапитися в тім крузі якийсь недбалюх чи також звичайний аферист. В цім случаю пошкодований грач повинен замісць нарікати, зголоситися особисто або письменно до Дирекції Льотерії, яка негайно дасть їм всіляку сатисфакцію.

Кінець соціял[і]стичного конґресу.

ПАРИЖ, 17. 7. ПАТ. Соціялістичний конґрес майже скінчився. Сьогодні від рана радить редакційний комітет над внесеннями, які прийме або відкине пленум. Вчорашня дискусія скінчилася промовою Блюма, що накликував до солідарности, прихиляючись до більшости конгресу. Внесення на осуд парляментарної групи, що голосувала за державним буджетом, мають запевнену більшість.

На увагу заслугує голос представника правого крила конгресу, депут. Марке, який обмірковуючи позитивну програму партії, дійшов до висновку, що одинокий засіб добути довіря парляменту та влади це обєднання народніх мас при великій ідеї ладу, авторитету й соціяльної перебудови, що спирається строго на тривких цінностях народу.

Остання сесія конгресу була спокійніша, бо учасники були очевидячки виснажені дводенними нарадами, побоюючи один одного

Вбили провідника партії.

Як повідомляють з Білгороду, на провідника хорватської хлопської партії, б. посла до парляменту Предавеца, що перебував у місцевости Дугуселo, виконано замах. Замаховець стрілив з дубельтівки і ранив тяжко Предавеца. Перевезений до шпиталю ранений помер. Предавец обняв провід хорв[а]тської хлопської партії після вбиття Радіча та арештовання його заступника посла Мачека.

ЛЕТУН ПОСТ У МОСКВІ.

МОСКВА, 17. 7. ПАТ. Американський летун Віллі Пост прилетів нині до Москви в год. 2.40 пополудні.

СМЕРТЬ ЛИТОВСЬКИХ ЛЕТУНІВ.

БЕРЛІН, 17. 7. ПАТ. Литовські летуни Даріюс, Гірнас та їхній товариш Ісплейт не долетіли до Ковна. Літак з блище невідомих причин в год. 2 вранці розбився у Колін біля Штетина, а всі три литовські офіцери згинули. На місце катастрофи виїхали негайно по одержанню тієї вістки представники литовського посольства з Берліна з представниками німецької влади та ствердили на місці катастрофи тотожність трьох трупів литовських летунів серед рештків розбитого літака

—o—

НОВИНКИ

— **Білянс шкід від повені.** Із Станиславова довідується „Век Нови“: Після повороту з теренів повені у станиславівському воєвідстві міністеріяльна комісія устійнила вже величезні шкоди, заподіяні виливом рік. Загальний білянс шкід доказує, що найбільше потерпіли рільні господарства. Наслідком замулення і знищення водою коло 2.000 гектарів управної ріллі перемінилися в неужитки. Шкоди і втрати, які потерпів державний скарб наслідком знищення доріг, мостів і т. д., доходять до 1,500.000 зол. Найбільше потерпіла Калущина, де шкоди виносять 500.000 зол. Центральна влада, головно міністерство суспільної опіки, переказала на допомогу потерпівшим 20.000 зол. Крім того висигновано вже 50.000 зол. на будову доріг і мостів та 30.000 на водні уладження.

— **Півоселі у Львові в повному руху.** Дня 28. червня відбулося в церкві св. Юра святочне відкриття українських півосель у Львові. Зібрана з усіх півосель дітвора вислухала Служби Божої і прегарної проповіді о. прелата Куницького, який зібрав опісля між зібраними 124 зол. на покриття коштів харчування дітей. Дальші жертви зложили: Добродійний Митрополичий Комітет 100. о. прел. Куницький 50, д-р Михайло Волошин 10, Антін Іванович 10, П. Назарева 5, А. К. 5, М. Донцова неприйнятий гонорар д-ра Панчишина 15, п. Ася Левицька 10. Комітет сердечно дякує громадянству за дотеперішню піддержку і запрошує громадян заглянути в 1-ій годині в часі обіду на котрусь з півосель, щоби побачити радісні личка дітвори та переконатися наглядно, як дуже та акція була потрібна. Досі зорганізовано півоселі: площа Юра 120 дітей, Жовківське передмістя 120, Личаків 70, Академічний Дім 40, Клепарів 70, Левандівка 70 і Сигнівка 35 дітей. Жертви на півоселі складати в Центробанку, вул. Третього Мая на руки п. Ст. Кульчицької. — **Комітет Півосель при „Укр. Захоронці“.**

— **Вийшли на волю.** Дня 10 ц. м. вийшли на волю, після місячного пробування в слідчому арешті, Фусяк Юліян із Лужка Горішного та Гурин Андрій із Бусовиськ, арештовані в дні 13-го червня ц. р. Інші арештовані в цій групі, пробувають далі в вязниці в Самборі і проти них ведуть слідство в напрямі злочину державної зради. В цій справі відбулося в дні 8-го ц. м. генеральне переслухання свідків із Лужка Гор. й Бусовиськ на виїздовій сесії з Стрілках.

— **Св. Ян з Дуклі і його найновіший апольогет.** У дні 15 ц. м. виголосив перед мікрофоном польського радія кримінальний справоздавець і фотограф польської брукової преси Леон Данілюк (батько Осип звався ще Данилюк, був членом українських товариств і помер як директор друкарні Ставропігії) відчит на тему: Пієтизм львівського міщанства для культу св. Яна з Дуклі. Відчит зладжений був в стилю оголошення віцепрез. міста Львова Іжика: „оцалял Львуф пшед лаконцем крві ляцкей козацтвем“. Специяліст від поліційної хроніки так перенявся своєю найновішою ролею „історика Львова“ і попав в такий патос „Гамлета з Глинян“, що якби в той час козаки були облягали Львів, то певно булиб повтікали, не жадаючи навіть окупу.

— **Хто виграв на льотерії?** В 4-ім дні тягнення 27. польської клясової льотерії, виграні впали на слідуючі числа: 50.000 зол. на ч. 49.230. 15.000 зол. на ч. 68753. 10.000 зол. на ч. 42266, 109227 2.000 зол. на ч. 39883, 120389. 1.000 зол. на ч 40139, 47203, 58448, 69015, 11470, 141572. 500 зол. на ч. 11088, 61197, 74963, 83958, 92159, 91021, 135342, 136194. 400 зол. на ч. 10792, 13785, 26520, 35382, 38769, 40531, 57384, 99555, 104205 109079, 111054. 300 зол. на ч. 22028, 22089 34106, 50783, 53673, 58925, 82579, 96115, 105191, 107666, 103558, 125958, 128649, 137669, 150883.

— **В справі еміграції безробітньої інтелігенції.** До Еміграційного Синдикату у Львові зголошуються лікарі, інжиніри і т. п. в справі виїзду за границю, головно до південної Америки, щоби шукати зарібку. У звязку з тим Синдикат інформує, що інтелігенти вільних фахів мусять в Америці нострифікувати свої дипльоми, причому нострифікаційні іспити відбуваються в урядовій мові держави. Одинока провінція Ріо Ґранде де Суль в Бразилії не вимагає нострифікації дипльомів і европейські фаховці можуть там свобідно практикувати у своїй спеціяльності.

— **Коломиї й околицям під увагу!** В поворотній дорозі з Косова вступить до Коломиї лише на дві вистави театр ім. Тобілевича. Дня 22 липня (в суботу) в салі Щадничої Каси буде виставлена перший раз на тутешній сцені народна оперета „Пісні в лицях“, в оригінальній постановці М. Бенцаля. В неділю, 23 ц. м. виставлена буде опера „Катерина“, музика М. Аркаса. Нашому вчительству, духовенству, літникам що перебувають в околицях Коломиї, молоді й дооколичному селянству, яке численно прибуває до міста, радимо відвідати ці гарні народні вистави, виведені у зразковій постановці. Прегарні декорації, строї. Балет, хор, власна орхестра.

— **Різні вістки.** В Зашкові під Львовом утонула в рові пітретялітня дитина Станислава Рахвалець. — У Львові арештовано Кароля Хорошого й Осипа Михальчишина, що прикидаючись поліційними агентами, допускалися вимушень та інших злочинів.

— **Трагічна пригода туристів.** Студент прав Влад. Томек і донька директора краківського бровару Перавсівна вертали із прогульки в Три біля Закопаного. На одній скелі Томек посовгнувся і впав у пропасть, убиваючись на місці. Його товаришка, не знаючи, що з ним сталося пересиділа на скелі 70 годин, аж найшла її ратункова стація.

— **Пожежі.** Коло Мостів Великих згорів тартак п. Гороха, власника дібр Станиславівка. Шкоду обчисляють на 50.000 зол. Згоріли запаси дерева, проданого вже купцям, вартости 20 тися. зол. — У Вишневичах пов. Городок згоріла загорода господаря Антона Кучми

—o—

Дописи.

СЯНІК.

Свято Матері. 30-літній ювилей Фр. Коковського. Культурно-освітнє життя м Сяноці пульсує. Найкращим показчиком цього життя поодиноких культурно-освітніх товариств і господарських установ у Сяноці — це влаштовані цими товариствами концерти, свята, наради та вистави. Якщо кинути оком взад, тоді літній сезон у Сяноці започаткувала філія „Союзу Українок" вдатним концертом з нагоди „Свята Матері" в дні 14. червня ц. р. Концерт своєю гарно підібраною програмою і солідним виконанням залишив якнайкраще враження, а Виділові С. У. приніс моральне вдоволення. Мішаний і жіночий хор під орудою д-ра В. Блавацького відспівав пять пісень. Змістовий реферат про вагу і доцільність національного виховання української дитини матерями-українками виголосила з чуттям І. Голейківна. Заслужену нагороду збирали наші найменші гарно виголошеними деклямаціями, на які зложилися: „Нашій Неньці" (Любка Белеївна), „Величаєм Тебе Мамо (Іренка Гоціва) та деклямація-інсценізація „Письмо до Мами" 5-літнього Степана Гривнака. Публика не щадила оплесків для маленьких виконавців, але вже найбільше захоплювалась інсценізацією маленького хлопчика. Також захоплення серед присутніх викликав полтавський козачок, що його на настирливе домагання публики мусіли вдруге тулити дві дівчинки, а саме Казимира Гоціва та Любка Лехицька; ця остання перебрана за хлопчика. Концерт закінчено живим образом — коханої Матусі серед діточок. Ролю матусі грала Зоня Лехицька. Безперечно заслугою у виведенні деклямацій, танку та живого образу — це вложена праця Олі та Нусі Міщихівних. На жаль деяка частина українського сяніцького громадянства вважала за відповідне не прийти на це „Свято Матері".

Вже 15. червня ц. р. заходом усіх наших культурно-освітніх товариств у Сяноці влаштовано в домівці музею „Лемківщина" ювилейне свято Францові Коковському з нагоди його 30-літньої письменницької та громадянської діяльности. Ювилята повитав короткою промовою в імени всіх товариств, як голова ювилейного комітету д-р В. Каранович, а д-р С. Ванчицький відчитав реферат про письменницьку діяльність ювилята. Опісля О. Міщихівна віддеклямувала лірично-настроєву поезійку ювилята, а хор відспівав „Многая літа". Вкінці вручено ювилятові пропамятну грамоту, мистецької роботи арт. Льва Гепа від товариства та з підписами громадян та грамоту і китицю цвітів від читальні „Просвіта" в Межиброді і відчитано низку привітів. Опісля ювилят подякував громадянам, а свято закінчилося вечором комерсом.

РАВА РУСЬКА.

Збори Т-ва „Охорони воєнних могил". Дня 18. м. м. відбулися загальні збори філії Т-ва „Охорони воєнних могил" в Раві Руській. Після зложених звідомлень і переведення дискусії вибрано новий виділ Т-ва з дотеперішнім головою інж. Василем Терпилюком. Слід підчеркнути, що виділ Т-ва оправив коштом 900 зол. залізним бетоном три великі спільні могили, площу на місцевім цвинтарі, де поховане неустійнене дотепер число тих, що впали в часі визвольних змагань та призбирав вже коло 1000 зол. на будову памятника полеглим.

Свято Борців назначено на день 6. серпня ц. р. з такою програмою: В год. 10. рано Служба Божа з панахидою при співучасти усього українського духовенства повіту, в год. 12. похід процесійний на місцевий цвинтар, панахида, проповідь.

Збори читалень відбулися на протязі місяця червня ц. р. в таких місцевостях: дня 11. в Камінці-Пиратин, дня 25. в Любичи-Князях. Реферати про значіння Просвіти та збирання дрібної ощадности виголосив делегат філії „Просвіти" в Раві Руській.

ЗОЛОЧІВ.

Свято Філії Т-ва „Сільський Господар". В золочівському повіті відсвяткувало 52 громади (на 90) „свято свободи", що є одночасно святом „Сільського Господаря". Дня 29. м. м. відбулося повітове свято в Золочеві, що було теж зїздом пасічників і садівників, при участи 210 делегатів з 60 громад і 140 запрошених гостей. Святочною промовою привитав д-р Т. Ваньо делегатів кооперативи „Рій" зі Львова, інж. Боровського, Т-ва „С. Г." зі Львова і п. А. Терпиляка, власника садівничо-огородничого заведення із Залукви к. Галича. В дальшій промові згадав про хліборобів, що відійшли від нас, а зокрема про бл. п. радника Мих. Балтаровича, причім присутні повстали з місць. Наступила сценка до звеличання „Пішли женці жито жати", відіграна хліборобським доростом, і вправи соколиць під такт сокільської оркестри. З черги п. А. Терпиляк виголосив реферат про корисні торговельних садів і роди овочів, які найкраще повинні би вдаватися в Золочівщині. Фаховий реферат про пасічництво з демонстраціями експонатів виголосив редактор У. П. інж. Боровський, нагороджений гучними оплесками. Дир. кооперативи „Рій" п. Литвин начеркнув розвій цієї кооп. і вказав на її користи. На увагу заслуговує теж реферат о. В. Пришляка, пароха Підгорець, про значіння кооперативно-господарської школи, що має повстати в Золочеві на місце 3 нижчих гімназійних кляс. Після кожного реферату слідували продукції оркестри. Наприкінці секретар Філії інж. Р. Мамчин подякував референтам за звеличання свята, а гостям за участь. Зазначив, що друга частина свята відбудеться ... липня ц. р. в формі хліборобської прогульки до Підгорець і Хватова, де учасники оглянуть український княжий город з Х. століття „Плісниська", старинний манастир оо. Василіян з XIV ст., молочарську кооперативу в Підгірцях, взірцевий промисловий сад і пасіку в Хватові у дир. Кузьми. По закінченню учасники оглянули пасічничу виставку „Роя", після чого вписалося ... членів до кооперативи. Попри виставку „Роя" була влаштована виставка пасічничої секції з приладдям, садівничим і кольоровими таблицями ріжних сортів овочів.

Р. М.

Нові книжки й журнали.

FACTS ABOUT UKRAINE. Видання Українського Бюра у Льондоні, ст. 8.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр
Театр вечинний з причини ферій.

Театр Ріжнородностей.
Вівторок 18. липня год. веч. „Хор Козаків".

Кіна.

АДРІЯ: „Торговці живим товаром".
АПОЛЬО: „Розкішна пригода".
АТЛЯНТИК: „Кікі".
КАСІНО: „Кривавий схід".
КОПЕРНИК: „Дівчина з гір" і „Піднебесні лицарі".
МАРУСЕНЬКА: „Дівчина з гір" і „Піднебесні лицарі".
МІРАЖ: „Князь студент".
МУЗА: „Маски д-ра Фу-Ман-Чу".
ПАЛЯС: „Спів — цілунок — дівчина".
ПАН: „Распутін" і „Вікторія та її гузар".
ПАСАЖ: „Нічна пригода Альдінія" та „Івонка".
СТИЛЕВЕ нечинне з приводу реконструкції.
ХИМЕРА: „Мущини в її житті".
УТІХА: „Сатана заздрощів".

Закордонне радіо.

Вівторок, 18. липня 1933.

Міляно (331,4) 20.30 Комедія; **Штрасбург** (345,2) 20.30 Камеральний концерт; **Ляйпціг** (389,6) 6.20, 13.15, 16.00 Концерт; **Рим** (441,2) 20.45 „Дон Паскаль" опера; **Брюсель** (509,3) 20.00 Концерт; **Відень** (518,1) 20.30 Концерт; **Будапешт** (550,5) 20.15 Норимберська лялька; **Харків** (937,5) 8.00, 16.20 Грамофон; 9.00 Арії з опер; 10.00, 14.00, 18.00 Концерт; **Давентрі** (1554,4) 20.00 Концерт; **Париж** (1724,1) 21.30 „Весілля Жанети" опера; **Гільверзум** (1875) 19.45 Оперетков музика.

Середа, 19. липня 1933.

Барі (269,4) 13.10 Легка музика; **Мілянo** (331,4) 20.30 „Оперетка"; **Штутгарт** (360,6) 12.00, 16.30 Концерт; **Ляйпціг** (389,6) 12.00, 22.25 Концерт; **Букарешт** (394,2) 20.00 Скрипці; **Стокгольм** (435,4) 19.30 Симфонічний концерт; **Рим** (441,2) 21.30 Концерт; **Прага** (488,6) 20.00 Скрипці; **Рига** (525) 19.30 Симфонічний концерт; **Харків** (937,5) 8.00 Грамофон, 8.40, 9.00, 15.00, 16.30 Музика, 18.00, 19.00 Концерт; **Давентрі** (1554,4) 15.15, 21.20 Симфонічний концерт.

Львівське радіо.

Вівторок, 18. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.55 Ран. програма; 12.55 Полудневий денник; 14.55, 15.15, 22.40 Грамофон; 15.10 Сільва рерум; 15.25 Господарський комунікат; 15.50 Збіжева біржа; 17.00 „Краса Гуцульщини" відчит; 17.15,18.15, 19.40, 20.00, 20.50, 22.00 Трансмісія з Варшави; 19.20 Всячина; 22.25 Спортові вісти.

Середа, 19. липня 1933.

7.00, 7.05, 7.20, 7.25, 7.30, 7.52 Ран. програма; 12.55 Полудневий денник; 14.55, 20.40, 22.40 Грамофон; 15.10 Сільва рерум; 15.25 Господарський комунікат; 15.35 Музичні загадки для дітей; 15.45, 17.40, 19.40, 21.10, 22.15 Трансмісія з Варшави; 17.15 Спів; 19.20 Всячина; 21.00 „Радіо — дітям".

БІРЖА.

ДОЛЯР.

У понеділок 17. липня філія Польського Банку у Львові устійнила курс доляра на 6.12 зол. У приватних оборотах плачено за доляр 6.26 зол. Тенденція знижкова.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 17. 7: масло 2.30 зол., молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця 2.40—2.60 зол. Тенденція на масло, молоко удержана, на сметану звишкова, на яйця слаба.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Катерина Летинянка, жінка Стефана з Дорожова, повіт самбірський, виїхала в році 1915 з відступаючими з Галичини російськими військами до Росії. Від цього часу не дала про себе ніякого знаку життя. Хто знав би про її місце побуту зволить за зворотом видатків повідомити гр. кат. Уряд парохіяльний у Дорожові, почта Лука, коло Самбора. 7 3—3

Галя з Даниловичів і Іван Грабарі складають замість повідомлень про їх вінчання по 25 зол. на „Рідну Школу" і Укр. Тов. Опіки над Інвалідами. 62 1—1

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

СТРІЛЕЦЬКІ пісні на фортепян зі словами за 10 золотих висилає „Торбан" Львів, ул. Софії 78. 52 2—3

БРОНЗІВНИЧА робітня Федевського Стефана Львів, Ринок 9, виробляє нові, відновляє і позолочує всі церковні річи з металів. 2496 9—?

УЧЕНИКА на станцію прийму. — Островська, Львів, Вірменська 3. Нар. Дім. 60 2—5

ІНСТРУКТОР для 10-літнього хлопця на провінції до шкільних предметів і фортепяну потрібний від 15. серпня. Зголошення в Адміністрації під „Інструктор". 38 3—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

НАЙГАРНІШЕ ПОЛОЖЕНІ У ЛЬВОВІ **ПАРЦЕЛІ** обтяж. гіпот. доляровим довгом, який хочу сплатити, продам по теперішнім курсі зол. 9 за одного доляра (також у книжочках ПКО і ГКО). В цей спосіб купець не тратить ні сотика на курсі доляра. Напр.: парцелю вартости 900 зол. можна дістати за 100 ефект. долярів. Зголошення ПЕКАРСЬКА 50 УПРАВА ДОМУ. 51 1—1

Ширіть наш часопис!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО".

Розмір часопису: 3 шпальти текстові і 8 шпальт оголошеневих.

1 мм. одношпальтовий або його місце в рубриці оголошень	зол. 0.15
1 „ одношпальтовий надіслане і некрольоги	„ 0·40
1 „ „ в тексті і новинках	„ 0·48
1 „ „ на першій сторінці	„ 0·55

Дрібні оголошення від слова:

матримоніяльні по	зол. 0.15
купно, продаж, виннах і т. п.	„ 0·10
шукаючі праці	„ 0·05

слова товстим друком подвійно.

Остання сторінка	1/1		зол. 380·—
„ „	1/2		„ 200·—
„ „	1/4		„ 110·—
„ „	1/8		„ 60·—

Текстові сторони 50 проц. дорожче.

За редакцію відповідає Олександер Костик · Видає Видавнича Спілка „Діло". · З друкарні Вид. Спілки „Діло" Львів, Ринок 10